

Mindent a Mindenségről

Sok kép, kevés szöveg. Ez jellemzi leginkább a Tucatkönyvek Zrt. legújabb csillagászati albumát, melyet a Copypaste Kft. tördelt – és sajnos terjeszt is. A 3,9 kg-os, díszes kiállítású album, melyben 1290 nagyformátumú kép és mindösszesen 2 oldalnyi szöveg kapott helyet, töviről hegyire elmondja a világegyetem karrierjét az ósrobbanástól az ősmagyarok bejöveteleig, az utolsó fejezet teljesen naprakész, mert a magyarok kimentelekor látható csillagos eget is alaposan ismerteti. Habár a vaskos kötetbe egészen meglepő módon csillagtérképeket is szerkesztettek, egy ilyen drága, 490 Ft-ba kerülő akciós albumot mégis csak sajnál az ember kivinni az ég alá, ezért érdemesebb kitépni a vonatkozó oldalakat. Hiszen van másik! A könyvpiacra számtalan hasonló nehézsúlyú albumnak látszó kötet kapható bármiről. A súlyos mondanivalójú könyvet Bhutánban nyomtatták, e tény előtt kissé bután áll a zord recenzor:

E Sorok Írója

Megszűntek a csillagképek

Végre döntő lépésre szánta el magát az IAU 2012. december 21-i közgyűlésén. A Plútó kiakolbólítása óta nem volt olyan horderejű döntés, melyre mind a hétmilliárd ember egy emberként kapta volna fel a fejét: eltörölték a csillagképeket! A dolog háttérét bizonyára ismerik Olvasóink: a többé-kevésbé semmire sem hasonlító alakzatokba belemagyarázott égi figurákat már csak homályos eredetű hagyománytiszteltetből tartották fenn, amire a 2013-as évtől az IAU-nak nincs anyagi forrása. A csillagképek megszüntetése egyedül a videobíró bevezetéséhez mérhető fontosságú, ezért nem csoda, hogy világszerte jelentős zavargások törtek ki, jóval a kérdés megvitatása előtt. (Az ügyet a NASA szeretne volna eltitkolni, de aztán rájöttek az ottani „szakemberek”, hogy kivételesen most nem az ő feladatuk az eltitkolás.) Az IAU indoklása rövid, de velős: „Csillagképek márpedig nincsenek. Az égi szabásminta merő kitaláció, az elmúlt évezredekben mindenki

A Nemzetközi Űrállomás személyzete a csillagképek megszüntetéséről értesül

tévedésben volt, de ez már a múlté. Éljen a rektaszcenzió és a deklináció!”

Bokor Katalin

Utazás a Holdba

Jelenlegi párizsi tudósítónk, Mód Melinda, levéltári kutatásai során bukkant rá a híres Verne-regény, a De la Terre à la Lune (Utazás a Holdba) első verziójára. Az 1864-ben született változat meglepően rövid, mindössze két fejezetből áll. A mű befejezése így szól: „Bummm!... és akkor hőseink palacsintává lapultak.” A kézíraton fennmaradtak a kiadó indulatos sorai is. „Monsieur Verne! Ez nagyon rövid! Hát nem megmondtam magának, hogy Herr Krupp, az ágyúgyáros támogatja a kiadást? Írja újra az egészet!” A végső változatot mindannyian ismerjük, a NASA-nál a kezdő űrhajósok számára kötelező olvasmány (a Hogyan nem szabad úrutazni? kurzus hallgatóinak). Mindazonáltal elmondható, hogy az új felfedezés érdekesen világítja meg a nagy francia író mindennapjait.

Kocsis H. Antal

Binokulár küklpszoknak

A sztrájkok terén élenjáró Görögországban nemrégiben meglepően nagy médiafigyelmet generált az Ögörög Egyszeműek Szakszervezete, melynek néhány kirívóan magas életkorú tagja – akik korábban az MDCCL. havi nyugdíj kiharcolása érdekében vonultak utcára és melléktucára – azért emelték fel hangjukat, mert számukra nem gyártnak binokulárokat, amit súlyos diszkriminációnak tartanak. Brüsszelben természetesen máris áll a bál, amit az is mutat, hogy a németek haladéktalanul bejelentették: nem kívánják finanszírozni a speciális küklpszbinokulárokkal kapcsolatban felmerülő többletköltségeket.

Snt

Rövidujjú szkafanderek

Évizedek óta panaszkodnak az amerikai űrhajósok a nyári hőségnapokra, amikor ugyanúgy hosszúujjú szkafanderben kell űrsétára indulniuk, mint az őstől tavaszig terjedő időszakban. A NASA vezetése a problémát hosszú ideig súlytalanak minősítette, azonban a Szabadon Lebegő Űrhajósok Szakszervezete legutóbbi munkabeszüntetése jobb belátásra bírta a konzervatív vezetést.

Amerikai űrhajósok az új típusú, rövidujjú szkafanderben néznek bizakodva a fényképezőgép lencséjébe

„Maguk tudják, én nem ellenzem” – adta be a derekát végül Charles Bolden, a NASA igazgatója. A pasadenai Szkafander és Munkaruha Gyár máris elkezdte az új típusú űrruhák sorozatgyártását.

Hrv

Minden cső távcső

Régóta tudjuk: az igazi amatőrcsillagászt onnan lehet felismerni, hogy mindenből képes távcsövet készíteni. Az elmúlt négy-száz évben a létező legkülönfélébb anyagból készült távcsőtubus, még görögdiinnyéből is. Az amatőr leleményességet jól mutatja, hogy azelmúltnegyvenévben például az a műkedvelő, aki gumigyárban dolgozott gumiból, aki fénycsőgyárban, fénycsőből készített magának távcsőtubust.

Az archívumokban folytatott kitaró kutatómunka során Amatőrcsillagásztörténeti Szakcsoportunk kutatói egy újabb csőfajtára lettek figyelmesek. A szenzációs felvételt mellékelten tesszük közzemlére. Az esztétikus, Dobsonnak látszó távcső egy sokak által használt csőtípust rejt, mely csőnek még a fedelét is sikerült újrahajszosítani jelentősebb módosítás nélkül. Feltételezések szerint a műszer tulajdonosa szemetesként dolgozott. Az új felfedezést Balassi Bálint 1556-ban született kétsorosával kommentáljuk: Nincs addig nagy baj/Míg kreatív a magyar!

Ksz